Chapter ৬

0335CH06

পাৰস্পৰিক ঐকতাৰ সৈতে বাস কৰা

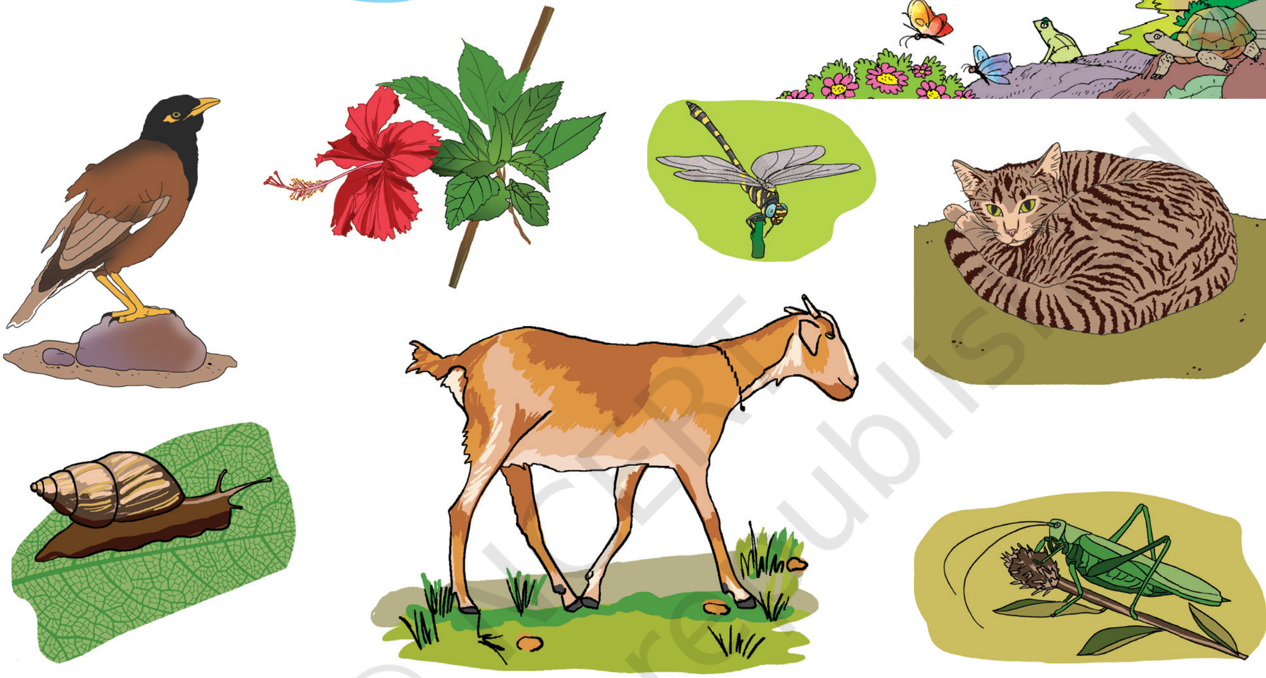

© NCERT not to be republished

Discuss

- এই প্ৰাণী, চৰাই, পোক-পতংগ আৰু উদ্ভিদৰ কোনোবা তোমাৰ ঘৰত তোমাৰ সৈতে বাস কৰে নেকি?
- তুমি আৰু তোমাৰ পৰিয়ালে সিহঁতৰ যত্ন লয় নে?

Find out

- তুমি দেখা পোৱা কোনো জন্তু, চৰাই আৰু পোক-পতংগ আছে নেকি যি ৭২ পৃষ্ঠাৰ ছবিত নাই?
- সিহঁতৰ নাম বিচাৰিবলৈ চেষ্টা কৰা আৰু তলত দিয়া তালিকাত সেয়া লিখিবলৈ চেষ্টা কৰা। তোমাৰ বাবে এটা উদাহৰণ কৰা হৈছে।

জন্তুৰ নাম	তুমি ক'ত দেখিছিলা
বান্দৰ	গছ

আমি কিছুমান জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদ আমাৰ ঘৰলৈ আনিছো। কিছুমানে হয়তো তাত বাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। কেতিয়াবা আমি সিহঁতৰ সৈতে আনন্দৰে আমাৰ ঘৰত বাস কৰোঁ, কিন্তু কেতিয়াবা আমি আমাৰ ঘৰত সিহঁতক পচন্দ নকৰোঁ।

- তোমাৰ পৰিয়ালৰ জ্যেষ্ঠসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰা যে তেওঁলোক সৰুহে থাকোতে কোনবোৰ জন্তু আৰু উদ্ভিদ ঘৰত ৰাখিছিল। তেওঁলোকক এই জন্তু আৰু উদ্ভিদৰ বিষয়ে যিকোনো কাহিনী কবলৈ কোৱা।

শিক্ষকলৈ টোকা

সকলো শিশুৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰক, তালিকাখনৰ সাৰাংশ প্ৰস্তুত কৰক আৰু শিশুসকলক এই বিষয়ে কথা পাতিবলৈ উৎসাহিত কৰক।।

© NCERT not to be republished

Discuss

যোৰাত আলোচনা কৰা

- তোমাৰ ঘৰলৈ অনামন্ত্ৰিত জন্তু, চৰাই আৰু পোক-পতংগ কোনবোৰ?
- তুমি কিয় ভাবা যে সিহঁত তোমালোকৰ ঘৰলৈ আহে?
- তোমালোকৰ ঘৰত সিহঁতৰ উপস্থিতিৰ বিষয়ে তুমি কেনে অনুভৱ কৰা?
- তুমি কোনবোৰ ভাল পোৱা?
- যদি তুমি ভাল নোপোৱা তেতিয়া তুমি কি কৰা?

আমি আমাৰ ঘৰৰ কিছুমান জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদক পানী, খাদ্য আৰু আশ্ৰয় দি সিহঁতৰ যত্ন লওঁ।

© NCERT not to be republished

শিক্ষকলৈ টোকা

আমি পচন্দ নকৰিলেও বা ভয় কৰিলেও জীৱ-জন্তুবোৰক আঘাত নকৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ক। জন্তুবোৰে সাধাৰণতে আনৰ ক্ষতি নকৰে যেতিয়ালৈকে তেওঁলোকে আমাৰ দ্বাৰা ভাবুকি অনুভৱ নকৰে।

আম গছ

এদিন এটা সৰু ল'ৰা শংভুৱে দেউতাকৰ সৈতে অৰণ্যৰ মাজেৰে গৈ আছিল। তেওঁলোকে এডাল বিশাল আম গছৰ ছাঁত বহিছিল। এই আম গছত চৰাই, কেৰ্কেটুৱা, বান্দৰ আৰু আন বহুতো জীৱ-জন্তুয়ে বাস কৰিছিল। শংভুৱে এটা বান্দৰক আম খাই গুটিবোৰ বাহিৰলৈ পেলাই দিয়া দেখিছিল। এই কথা তেওঁ দেউতাকক কৈছিল। তেওঁৰ দেউতাকে ক'লে," শংভু, তুমি জানানে যে এই গুটিৰ পৰা এটা নতুন পুলি ওলাব? এনেদৰেই জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদে ইটোয়ে-সিটোক সহায় কৰে।

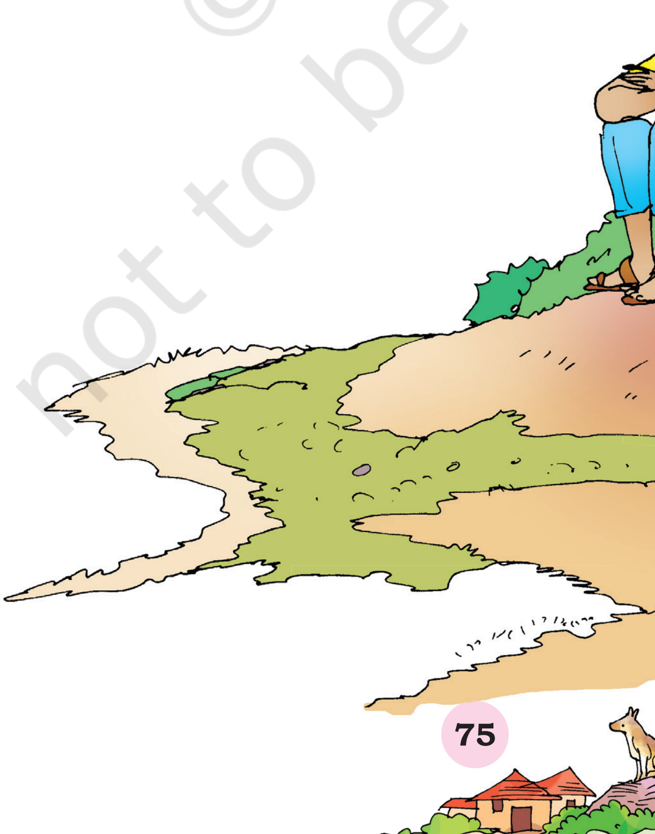

© NCERT not to be republished

শংভুৱে গছৰ পৰা পৰি যোৱা আম এটা বুটলিবলৈ দৌৰিছিল। সি ক'লে,"চোৱা! মোৰো এটা আম আছে।" কেৱল ফল নহয়, আমি উদ্ভিদৰ পৰা শাক-পাচলি আৰু আন বহুতো বস্তু পাওঁ", শংভুৰ দেউতাকে ক'লে।"

"অ' হয়, এতিয়া মোৰ মনত পৰিছে যে তুমি মোক এই কথা আগতে কৈছিলা। আমি উদ্ভিদৰ পৰা ঔষধ, কাপোৰৰ আৰু আমাৰ ঘৰৰ বাবে কাঠ পাওঁ। "

© NCERT not to be republished

Discuss

- আমি উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ ওপৰত কেনেকৈ নিৰ্ভৰশীল?
- উদ্ভিদে জীৱ-জন্তুক কেনেদৰে সহায় কৰে?
- জন্তুবোৰে উদ্ভিদক কেনেদৰে সহায় কৰে?
- তুমি তোমাৰ চাৰিওফালৰ উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীবোৰৰ চোৱাচিতা কেনেদৰে কৰা?
- জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদে আমাৰ ওপৰত কেনেদৰে নিৰ্ভৰ কৰে?

Do you know?

হাজাৰ হাজাৰ গছ আকস্মিকভাৱে কেৰ্কেটুৱাৰ দ্বাৰা ৰোপণ কৰা হয়। সিহঁতে বাদামবোৰ লুকুৱাই থৈ আৰু তাৰ পিছত পাহৰি যায়। এনেদৰে, বহুতো জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদে বিভিন্ন ধৰণে সম্প্ৰীতি আৰু ভাৰসাম্য বজাই ৰাখে।

আমাক ইজন সিজনৰ প্ৰয়োজন

যেনেকৈ আমি জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদৰ যত্ন, সুৰক্ষা, খাদ্য আৰু আশ্ৰয় প্ৰদান কৰোঁ, তেনেদৰেই আমি তেওঁলোকৰ পৰাও বহুতো বস্তু লাভ কৰোঁ।

উদাহৰণ স্বৰূপে, গৰু, ম'হ আৰু ছাগলীৰ পৰা, আমি গাখীৰ আৰু সংগ পাওঁ। সেয়েহে আমি এই জন্তুবোৰক ইমান মৰম কৰোঁ আৰু আমি সিহঁতক দয়া, যত্ন আৰু সহানুভূতি ৰাখো।

জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদবোৰো খাদ্য আৰু আশ্ৰয়ৰ বাবে ইটো সিটোৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। জীৱ-জন্তুৱে গুটিবোৰ বিস্তাৰ কৰি আৰু আৱৰ্জনাৰ জৰিয়তে মাটি উৰ্বৰ কৰি পুলিবোৰক সহায় কৰে। ই উদ্ভিদক বৃদ্ধি আৰু বিস্তাৰিত কৰাত সহায় কৰে।আমি খাদ্য, আশ্ৰয়, কাপোৰ আৰু সহযোগৰ বাবে উদ্ভিদ আৰু জন্তুৰ ওপৰতো নিৰ্ভৰ কৰোঁ।

© NCERT not to be republished

শিক্ষকলৈ টোকা

সকলো পইণ্ট সংগ্ৰহ কৰাৰ পিছত, 'বিতৰণ' আৰু 'উৰ্বৰ' শব্দবোৰ সৰল শব্দত একত্ৰিত কৰক, সাৰাংশ দিয়ক আৰু ব্যাখ্যা কৰক।

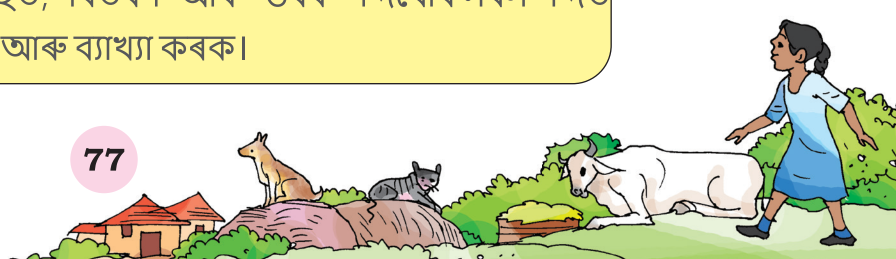

Activity 1

জন্তু এটাৰ বিষয়ে জানো আহা

- তোমাৰ চাৰিওফালৰ জন্তুবোৰ লক্ষ্য কৰা।
- তুমি সঘনাই দেখা যিকোনো জন্তু বাছনি কৰা, যেনে ছাগলী, গৰু, কুকুৰ, মেকুৰী বা চৰাই যেনে কাউৰী, পাৰ, ঘৰচিৰিকা, ভাটৌ বা হাঁহ।
- যেতিয়াই সুযোগ পাবা তেতিয়াই ইয়াক ভালদৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিবা। ইয়াৰ বাবে তুমি এটা বাটিত পানী আৰু কিছু শস্যও ৰাখিব পাৰা।

Write

জন্তু বা চৰাইৰ চমু বৰ্ণনা লিখা-

- তুমি বাছনি কৰা জন্তু বা চৰাইটোৰ নাম আৰু বৰ্ণনা কৰা।
- তুমি ইয়াক প্ৰথম কেতিয়া আৰু ক'ত দেখিছিলা?
- ই তাত অকলে আছিল নে ইয়াৰ বন্ধুৰ সৈতে আছিল?
- ইয়াৰ গতিবিধি বৰ্ণনা কৰা।
- ই কেনেকুৱা শব্দ কৰিছিল?
- তুমি ইয়াক খোৱা, শুই থকা, ইয়াৰ বন্ধুবৰ্গৰ সৈতে কথা পতা বা কেতিয়াবা কাজিয়া কৰা দেখিছিলানে?
- ই আচৰিত হোৱা কিবা কৰিছিল নেকি যি দেখি তুমি হাঁহিছিলা?
- এই কাহিনী তোমাৰ সহপাঠিৰ আগত কোৱা।

© NCERT not to be republished

Activity 2

ব্যস্ত, ব্যস্ত, ব্যস্ত আৰু চতুৰ পৰুৱা!

তুমি এই কাৰ্য্যকলাপ তোমাৰ উদ্ভিদ বন্ধুৰ ওচৰত, তোমাৰ শ্ৰেণীকোঠাত বা ঘৰত কৰিব পাৰা। তোমাৰ পাকঘৰৰ পৰা অলপ পৰিমাণে তিনি প্ৰকাৰৰ খাদ্য আনিবা:

- মিঠাই যেনে চেনী বা গুড়;
- ভজা পাপড় বা মুৰুক্কু;
- পিঠা বা, ৰুটি, ইডলি,ভাত বা ৰাগি।

এই তিনি প্ৰকাৰৰ খাদ্য মজিয়াত একেলগে ৰাখা আৰু ইয়াৰ মাজত এক ফুট দূৰত্ব ৰাখা।

অনুমান কৰা

- খাবৰ বাবে কোন আহিব?
- সিহঁতৰ প্ৰিয় খাদ্য কি হ'ব?
- তোমাৰ খাদ্যলৈ পৰুৱা আহিব নেকি?
- সিহঁত ক'ৰ পৰা আহিব?
- সকলো পৰুৱা দেখিব একেই নেকি?
- সিহঁত প্ৰথমে কি খাদ্য সামগ্ৰীলৈ যাব?
- খাদ্যলৈ কেইটা পৰুৱা আহিব?
- সিহঁতে খাদ্যৰ সৈতে কি কৰিব?

উদ্ভিদ বন্ধুৰ ওচৰলৈ যোৱা

যেতিয়া তুমি দুখ, অসন্তুষ্টি বা খং অনুভৱ কৰা তেতিয়া তুমি উদ্ভিদ বন্ধুৰ ওচৰলৈ যাব পাৰা আৰু তুমি কেনে অনুভৱ কৰিছা সেই বিষয়ে কথা পাতিব পাৰা।

শিক্ষকলৈ টোকা

সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক গছৰ সৈতে বন্ধুত্ব কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব লাগে। সহানুভূতি বিকাশৰ বাবে ই এক অতি শক্তিশালী আৰু ফলপ্ৰসূ পদ্ধতি। অধিক সংৰক্ষিত আৰু শান্ত সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে, এই কাৰ্যকলাপে তেওঁলোকক তেওঁলোকৰ অনুভূতি ভাগ কৰাত সহায় কৰিব পাৰে।

© NCERT not to be republished

তুমি সুখী হ'লে উদ্ভিদৰ সৈতেও কথা পাতিব পাৰা!

উদ্ভিদৰ সৈতে তোমাৰ অনুভূতি ভাগ কৰাৰ পিছত তুমি কেনে অনুভৱ কৰিছিলা?

উদ্ভিদবোৰকো আমাৰ যত্ন আৰু সমৰ্থনৰ প্ৰয়োজন। জন্তুবোৰো তেনেকুৱাই। আমি সকলোৱে ইজনে সিজনক সহায় কৰিব পাৰোঁ।

Activity 3

মই কোন অনুমান কৰা?

যোৰা পাতি বহা। তোমালোকৰ মাজৰ এজনে এটা জন্তু, চৰাই, পোক-পতংগ বা গছৰ নামৰ কথা ভাবিবা আৰু তোমাৰ বন্ধুৰ কাণত ফুচফুচাই কোৱা। নিশ্চিত কৰিবা যে তুমি ইয়াক অতি জোৰেৰে নোকোৱা! তোমাৰ বন্ধুৱে জন্তু, চৰাই বা পোক-পতংগৰ দৰে আচৰণ কৰিব লাগিব আৰু শ্ৰেণীটোৱে অনুমান কৰিব লাগিব! ইয়াৰ পিছত তুমি ভূমিকা সলনি কৰিব পাৰিবা।

উদাহৰণস্বৰূপে:

- গোপাৰ বন্ধু আলীয়ে তেওঁৰ কাণত 'ভেকুলী' বুলি ফুচফুচাই ক'লে। গোপায়ে কি কৰিলে বুলি তুমি ভাবা?
- সুখিয়াৰ বন্ধু সূৰ্যয়ে ফুচ্‌ফুচ্ কৈ তাইৰ কাণত 'আঁহত গছ' বুলি ফুচফুচাই ক'লে। সুখিয়াই কি কৰিলে বুলি তুমি ভাবা?

© NCERT not to be republished

প্ৰতিফলিত কৰোঁ আহা

ক. আলোচনা কৰা

1. আমি উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ ওপৰত কেনেদৰে নিৰ্ভৰশীল?
2. আমি আমাৰ পৰিৱেশত উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ যত্ন কেনেদৰে লোৱা উচিত?
3. উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী আমাৰ ওপৰত কেনেদৰে নিৰ্ভৰশীল?

খ. লিখা

1. উদ্ভিদ, চৰাই, জন্তু বা কীট-পতংগৰ নামৰ এই বাক্যবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা:

   ক. মই ____________ চাবলৈ ভাল পাওঁ কাৰণ ________
   ____

   খ. _______ মোক হাঁহিবলৈ বাধ্য কৰে কিয়নো __________
   ____

   গ. মোৰ বন্ধুয়ে______________ ____________ ভাল পায়
   কাৰণ ________________________________

   ঘ. মই _____________ যত্ন ল'ব বিচাৰো
   কাৰণ ________________________________

2. ক. তুমি ওপৰত নাম দিয়া বোৰৰ ভিতৰত তোমাৰ প্ৰিয় জন্তু, চৰাই, পতংগ বা উদ্ভিদ কোনটো?

   ____

   ____

   খ. তুমি এইটো কিয় ভাল পোৱা?

   ____

   ____

   গ. তুমি সৰুৰ পৰা ডাঙৰলৈকে দেখা বা শিকা সকলো প্ৰাণী, চৰাই, পোক-পতংগৰ নাম লিখা।

   ____

   ____

© NCERT not to be republished

C. আঁকা

1. জীৱ-জন্তু, চৰাই আৰু পোক-পতংগৰ নাম উল্লেখ কৰি আঁকা:

ক. দুখন ভৰি

খ. চাৰিখন ভৰি

গ. ছয়খন ভৰি

ঘ. আঠখন ভৰি

© NCERT not to be republished

Do you know?

এটি সঁচা কাহিনী!

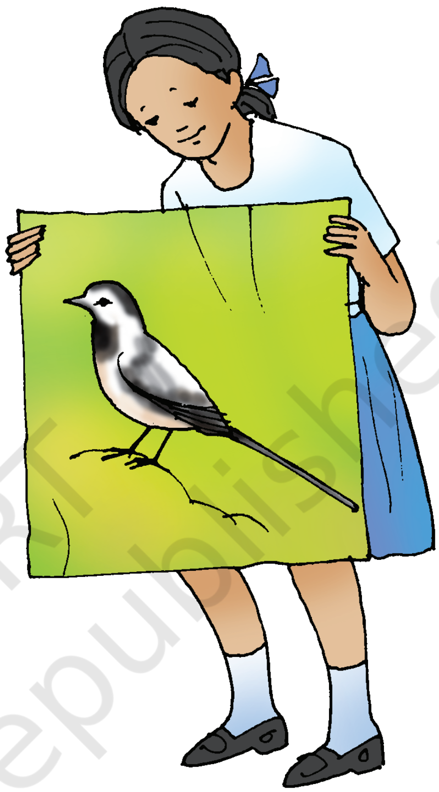

তামিলনাডুৰ ভালপাৰাই নামৰ এখন সৰু চহৰৰ কাহিনী। গোটেই বছৰজুৰি ভালপাৰাইৰ বিভিন্ন বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলে তেওঁলোকৰ চহৰলৈ অহা চৰাইবোৰ বিচাৰি লিপিবদ্ধে কৰে।

বৰষুণৰ পিছত আৰু শীতকালত তেওঁলোকে এই চৰাইসমূহৰ এক বিশেষ আদৰণি জনোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰে, গ্ৰে ৱাগটেল! এই চৰাইবোৰক সাধাৰণতে তামিল ভাষাত ভালট্টি কুৰুৱী বুলি কোৱা হয়। ঠাণ্ডাৰ মাহবোৰত গ্ৰে ৱেগটেলবোৰ পৰ্বতৰ পৰা ভাৰতৰ গৰম অংশলৈ আহে আৰু কেইমাহমান তাত থাকে।

যেতিয়া প্ৰথম গ্ৰে ৱাগটেল ভালপাৰাইত উপস্থিত হয়, শিক্ষকসকলে চৰাইবোৰৰ বাবে স্বাগতম পোষ্টাৰ লগাই তেওঁলোকৰ আগমন উদযাপন কৰে আৰু তেওঁলোকে সকলোকে মিঠাই বিতৰণ কৰে!

- তুমি জানানে এই চৰাইবোৰক কিয় ৱাগটেল বুলি কোৱা হয়? বিচাৰা!
- তুমি কাহিনীটোৰ এটা শিৰোনাম দিব বিচাৰা নেকি?

© NCERT not to be republished